

Lednové legislativní novinky jsou pro podnikatele přínosem, další změny očekávají v průběhu roku

16.1.2025 - | Hospodářská komora ČR

S počátkem roku vstoupila v platnost řada legislativních změn, které ovlivní podnikatelské prostředí v České republice. Novinky se dotýkají oblastí sociálního zabezpečení, daní, pracovněprávních vztahů a dalších aspektů podnikání. Na další změny se malé i velké podniky musí připravit, protože vstoupí v platnost v průběhu roku, nebo lze nabytí jejich účinnosti očekávat, protože jejich schvalování je ve finálních fázích legislativního procesu.

„Hospodářská komora vítá všechny změny legislativy, které podnikatelům v Česku ulehčují jejich činnost, šetří náklady a umožňují jim věnovat se více jejich primární ekonomické činnosti a tvorbě zisku. Někdy malá změna regulatorní zátěže může znamenat větší přínos pro firmu než rozsáhlá legislativní smršť. Proto vítáme všechny pozitivní novinky v oblastech, které podnikatelům dlouhodobě způsobují největší překážky rozvoje jejich podnikání, tedy v oblasti pracovního práva, vysokých nákladů na pracovní sílu, zbytné administrativy vyžadované ze strany státu a v neposlední řadě požadavků na udržitelnost,“ uvedl prezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček.

Změny v sociálním zabezpečení a zdravotním pojištění

Nová průměrná mzda byla pro rok 2025 stanovena na 46 557 Kč. Na jejím základě se vypočítávají minimální zálohy pro OSVČ. Ty budou činit 4 759 Kč na sociální pojištění a 3 143 Kč na zdravotní pojištění. Začínající podnikatelé zaplatí nižší zálohu ve výši 3 399 Kč. U vedlejší činnosti zůstává platba na sociální pojištění dobrovolná, pokud příjem nepřekročí 111 736 Kč ročně. Dobrovolné nemocenské pojištění zůstává na minimu 243 Kč měsíčně.

Další změnou je zavedení slevy na sociálním pojištění pro starobní důchodce ve výši 6,5 %. Ti, kteří pobírají důchod a dále pracují nebo podnikají, mohou využít sníženou sazbu pojištění. Digitalizace dávek nemocenského pojištění přinese větší komfort při žádostech o mateřskou, ošetrovné či otcovskou.

„Začínající podnikatelé se na startu svého podnikání potýkají s řadou komplikací. Jednou z nich je zajištění dostatečných finančních toků na rozjezd své činnosti, přičemž i na samém začátku negenerují žádné nebo velmi nízké příjmy. Nicméně povinnost hradit zálohy na sociální odvody mají od počátku své činnosti. Proto změna spočívající ve snížení záloh pro začínající podnikatele pomůže zmírnit počáteční tlak na odčerpávání finančních zdrojů v začátcích podnikání. Ještě výrazněji pomůže změna umožňující po určitou dobu úplný odklad placení záloh sociálního pojištění,“ vysvětlila ředitelka odboru legislativy, práva a analýz Hospodářské komory Lenka Janáková.

Daňové novinky

V oblasti daně z příjmu dochází k výrazné změně u osvobození příjmů z prodeje cenných papírů a podílů. Nově je toto osvobození omezeno na částku 40 milionů korun. Příjmy nad tento limit podléhají zdanění a odečíst lze výdaje ve výši nabývací ceny, která může být stanovena či znaleckým posudkem. Pro živnostníky, kteří využívají nejjednodušší možnost pro hrazení daňových a pojistných povinností, vzrostou náklady na paušální daň – v prvním pásmu budou OSVČ platit 8 716 Kč měsíčně.

U daně z přidané hodnoty (DPH) se mění způsob sledování limitu obratu pro povinnou registraci. Limit bude sledován v rámci kalendářního roku namísto 12 po sobě jdoucích měsíců. Pokud podnikatel v průběhu kalendářního roku překročí limit 2 milióny korun, musí se povinně zaregistrovat, ale nestane se plátcem. Tím se stane až od 1. ledna následujícího roku. Pokud však v rámci kalendářního roku, kdy se musel zaregistrovat, překročí obrát 2 536 500 Kč, stane se plátcem ode dne následujícího po překročení tohoto limitu. Novela zákona o DPH je rozsáhlá a přináší řadu změn, např. u nemovitostí, služeb, při poskytování slev a rozšiřuje reverse charge.

„Nejedná se o razantní změny, které by měly dopad na výši daňové povinnosti. Dopady jsou ve správě daní a v administrativních povinnostech podnikatelů. V oblasti správy daní bychom chtěli nejvíce ocenit pokračující digitalizaci této agendy. Například v aktuálním daňovém přiznání k dani z nemovitosti, které je povinnost vyplnit do konce ledna, je možné využít služeb předvyplněného daňového přiznání propojením údajů finančního úřadu a katastru nemovitostí a rovnou ho ze stejného prostředí i odeslat. Daň z nemovitosti byla jednou z nejnáročnějších pro vyplnění právě z hlediska často komplikovaného hledání vstupních údajů. Digitalizací a propojením registrů je nyní tato činnost pro podniky a fyzické osoby minimálně zatěžující a doslova na pár minut,“ okomentovala změny Lenka Janáková.

Pracovněprávní změny

Minimální mzda pro rok 2025 byla stanovena na 20 800 Kč měsíčně. Zrušen byl institut zaručené mzdy, stejně jako povinnost sestavovat plány dovolených. Zaměstnanci a zaměstnavatelé mají nově možnost „samorozvrhování“ pracovní doby na základě písemné dohody, s flexibilními podmínkami pro délku směny a rozvrh hodin.

„Systém zaručených mezd byl zbytečnou státní regulací mezd v soukromém sektoru, aniž by se jakkoli zohledňovala produktivita v různých oborech nebo hospodářské výsledky konkrétní firmy. Jeho zrušení tedy HK ČR uvítala, obdobně jako přijetí institutu samorozvrhování pracovní doby. Považujeme za důležité a přínosné, že v tomto ohledu záleží na nastavení konkrétních podmínek mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem a je umožněna vůle dohody obou stran před pevnou a striktní regulací,“ dodala Janáková z Hospodářské komory.

Očekávané změny přijdou i v průběhu roku

Od 1. července 2025 pak vstoupí v platnost změna, která zavádí dobrovolnou povinnost vstupních lékařských prohlídek pro nejnižší kategorii prací. Změny se budou týkat také podpory zaměstnávání OZP, kde se nově upravuje výše povinných odvodů podle skutečného podílu zaměstnaných osob se zdravotním postižením.

„Z pracovního práva je nejočekávanější změnou právního předpisu novela zákoníku práce, která skutečně může přinést větší flexibilitu do pracovněprávních vztahů a pozitivně ovlivnit trh práce. Jedná se po dlouhé době o první novelu zákoníku práce, kdy byly skutečně vyslyšeny návrhy zaměstnavatelů a ministerstvo práce a sociálních věcí se jim seriózně věnovalo. Návrh obsahuje řadu pozitivních změn, které sice nejsou revoluční, ale mají potenciál odstranit některé překážky a administrativu v pracovněprávních vztazích a uvolnit trh práce. Věříme, že dokončení legislativního procesu tzv. flexibilní novely nebude ohroženo končícím volebním obdobím, to by byla doslova prohra pracovně právních vztahů vůči byrokracii,“ uzavřela Lenka Janáková.

Hospodářská komora doporučuje sledovat aktuální vývoj legislativy a připravit se na novinky, které budou mít vliv na jejich agendu po celý rok 2025. Informace budeme pravidelně aktualizovat prostřednictvím „komorových“ informačních kanálů. Aktuální přehled si členové Komory udrží ideálně s využitím aplikace HappKa, kterou si můžete zdarma stáhnout ZDE.

<https://www.komora.cz/blog/tiskove-zpravy/lednove-legislativni-novinky-jsou-pro-podnikatele-prinosem-dalsi-zmeny-ocekavaji-v-prubehu-roku>